

Oppervlakkige bewerking van controversiële klassieker

Teddy heeft zijn Londense familie al jaren niet gezien. Omdat hij vanwege een snoepreisje toch al in de buurt is, is dat een mooie gelegenheid om zijn echtgenote Ruth aan zijn vader en broers voor te stellen. De hernieuwde ontmoeting loopt echter uit op een fiasco: Ruth wordt bij binnenkomst meteen voor hoer uitgemaakt. En daarmee begint een machtsstrijd, met de vrouw als inzet.

Het klassieke theaterstuk *The Homecoming*, dat de in 2008 overleden toneelacteur en Nobelprijswinnaar Harold Pinter in 1964 schreef, is een van zijn meest controversiële werken. Bij de première in 1965 riep de amorele blik die het stuk op zijn abjecte personages wierp veel weerstand op bij critici en publiek, en later werd de voorstelling vooral van seksisme beticht: het enige vrouwelijke personage wordt steeds gereduceerd tot moeder, eega of hoer, en hoewel ze zeker niet alleen een passief slachtoffer is, blijft ze binnen die kaders gevangen. Het stuk leek daarmee ook een interessante keuze voor regisseur Nanouk Leopold: in prachtfilms als *Guernsey*, *Wolfsbergen* en *Brownian movement* liet ze al zien dat ze wel uit de voeten kan met vrouwelijke personages wier drijfveren in enige ambiguïteit blijven gehuld.

Het is daarom ook teleurstellend om te zien hoe weinig Leopold een eigen draai aan *De thuiskomst* weet te geven. Hoewel

de steeds surrealistischere tekst van Pinter aanleiding biedt voor een onorthodoxe spelregie kiest de regisseur voor een realistische speelstijl, die te weinig dubbelzinnigheid aan de personages verleent. Waar ze als filmregisseur een eigen taal heeft ontwikkeld om de binnenwereld van zwijgzame types bloot te leggen, legt ze in dit stuk te weinig theatrale knowhow aan de dag om voorbij de oppervlakte te raken.

Daarnaast zuigt de eentonige structuur van de encenering het leven uit het stuk. Leopold wisselt de individuele scènes af met vervreemdende animaties, die op verschillende manieren in het verwrongen toneelbeeld van Elsie de Bruijn worden geprojecteerd. De manier waarop in de video met gender en lichamelijkeheid wordt gespeeld blijft echter op grote afstand staan van de brave spelscènes omdat de dynamiek zo voorspelbaar is: video, scène, video, scène, video, scène.

Het probleem lijkt te zijn dat Leopold een dwingende structuur heeft willen geven aan een stuk dat gaat over de onontkoombaarheid van dwingende structuren. Door deze eendimensionale aanpak valt ze eigenlijk samen met haar personages, die geen van allen in staat zijn om buiten de kaders van het bestaande te denken.

Marijn Lems

Theater

De thuiskomst. Van: Nanouk Leopold/ITA. Gezien: 13/10, ITA, Amsterdam. Daar te zien t/m 30/11. Inl: ita.nl
●●○○○